

INVESTIČNÍ index

O PROCESECH,
ZVYCÍCH ČI RUTINĚ

Nemyslete na výsledek, ale na proces, který vás k němu dovede. Možná to tak na první pohled nevypadá, ale tato myšlenka známého kouče amerického fotbalu Billa Walsche je dokonale platná i pro oblast investování. Každý investor by si měl zapamatovat, že je chybou soustředit se na dosažení rychlého zisku. Daleko důležitější je dokola opakovat ty samé procesy. A poučit se ze svých chyb.

KDYŽ kolega Juraj Podracký rozdával o jednéh Vánocích svým klientům knihu od legendárního trenéra amerického fotbalu Billa Walsche, byl jsem velmi překvapený. Vždyť to s investováním nemá nic společného! Americký fotbal. Taková divná a pomalá hra...

Po přečtení Walschovy knihy jsem zásadně změnil názor. Jmenuje se *The Score Takes Care of Itself...* Ve volném překladu to znamená: „Výsledek se dostaví sám...“ Hlavní myšlenkou je: soustředte se na proces, který vede k výsledku, nikoli na výsledek jako takový.

Každý z nás ví, co je to proces. Jde o soubor činností, jednotlivých kroků, jejichž vzájemnou interakcí se dosáhne výsledku. Je to podobné, jako když kuchař použije recept, který říká, jaké ingredience a v jakém objemu či váze použít. Jak následně postupovat, co a kdy

■ **Tomáš Martinec**
je zakladatelem a ředitelem společnosti *Metatron Capital* a spravuje portfolio fondu *Metatron Global Macro Fund*

přimíchat, kdy povařit a kdy zamíchat. Aby to bylo nejen jedlé a chutné, ale aby to i dobře vypadalo.

Walsch velmi podrobně popisuje něco, co je zásadně důležité i při investování. Nesoustředte se na výsledek, nesoustředte se na dosažení zisku. Nechtějte zbohatnout rychle, spíše dokola opakujte ty samé procesy. Proces získávání informací. Proces vyhledávání a analyzování investičních příležitostí. Proces rozhodování se o tom, co, kdy a v jak velkém objemu koupím či prodám. Proces vyhodnocení toho, jak se mi daří v porovnání s jinými investory či konkurencí, ve frekvenci, která odpovídá mé strategii či investičnímu horizontu. Proces vyrovnávání se s tím, že se mi nedaří. Anebo proces neusnutí na vavřínech v okamžicích, kdy se naopak daří extrémně. Proces představování si všech možných i nemožných scénářů a příprava na ně (vždyť dobře víme, že jedinou jistotou je nejistota). A rovněž proces zhodnocení těchto procesů, odhalení jejich chybiček, nedokonalostí, neefektivností či

■ **INVESTOVÁNÍ SE NEDÁ UČIT, LZE SE JEJ ALE NAUČIT. KDYŽ VÁS BUDU TRÉNOVAT TAK, ABYSTE TO DĚLALI PO MÉM ZPŮSOBU, MŮŽETE POHOŘET, PROTOŽE VY JSTE JINÍ NEŽ JÁ.** ■

přímo nesprávných či zbytečných kroků. A jejich následné odstraňování, vylepšování, doplňování, nekonečné pilování. Dosažení takzvaného standard of performance (standardu výkonnosti), který je absolutní, a nikoli výsledku, který je relativní.

Colm O'Shea, bývalý trader z londýnské City, který pracoval i pro George Sorose a potom si založil vlastní fond (mimořádně úspěšný), říkal jednu důležitou věc. Investování se nedá učit, lze se jej ale naučit. Když vás budu trénovat tak, abyste to dělali po mém způsobu, můžete pohořet, protože vy jste jiní než já. Ale můžete mě pozorovat a odkoukat některé dobré zvyky, anebo se nechat inspirovat a vymyslet to lépe. Spoustu věcí ale budete každopádně chtít dělat jinak, po svém, protože to vychází z vašeho přesvědčení, osobnosti, tolerance ke stresu. Budete mít jiné procesy, jinou rutinu, jiné zvyky.

Každý investiční proces musí respektovat osobnost tradera či investora a jeho hodnoty, cíle a osobní styl. Musí být unikátní a v souladu se svým autorem. S tím, čemu vnitřně věří, co se (obvykle) naučil ze svých chyb, a s tím, že si to v realitě ověřil. Protože selhání či pocit selhání je integrální součástí úspěchu. Vědět, kdy jsem selhal a co udělat, když se tak znovu stane, je prvním krokem k úspěchu.

Univerzální recept neexistuje, i když by ho možná mnozí v tomto textu očekávali. Existuje jen proces učení se. Platí větička, která je sice připisovaná Aristotelovi, ale napsal ji ve svém díle o něm americký filozof Will Durant: „Jsme tím, co opakovaně děláme. Dokonalost tedy není čin, ale zvyk.“ ■

■ Text: Tomáš Martinec